

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 145/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 12C/1/2019-103 zo 7. februára 2020, rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 12C/1/2019-202 z 8. decembra 2021, uzneseníu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/110/2020 z 15. júna 2021, rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/73/2022 z 28. júla 2022 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/99/2023 z 30. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) označenými rozhodnutiami všeobecných súdov. Napadnuté rozhodnutia navrhuje zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie bližšie neurčenému súdu. Okrem toho navrhuje, aby ústavný súd vyslovil príkaz pre všeobecné sudy obnoviť stav pred porušením jej základného práva a tiež požaduje priznanie primeraného finančného zadostučinenia 10 000 eur.

2. Sťažovateľka sa ako advokátka žalobou podanou na okresnom súde domáhala zaplatenia 1 642,30 eur s príslušenstvom z titulu odmeny za poskytnuté právne služby žalovanej. Z opisu skutkových okolností vyplýva, že sťažovateľka uzavrela 6. mája 2015 so žalovanou zmluvu o poskytovaní právnych služieb pri jej zastupovaní v právnej veci prejednávania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Faktúru za poskytnutie ôsmich úkonov právnych služieb sťažovateľka vystavila 7. decembra 2017 na 1 842,30 eur, od ktorej odrátala zaplatený preddavok

200 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná faktúru neuhradila, domáhala sa sťažovateľka jej zaplatenia podaním žaloby na okresnom súde.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom zo 7. februára 2020 konanie v časti 400 eur po sťažovateľkinom späťvzati zastavil (bolo preukázané, že túto sumu žalovaná zaplatila ako zálohu) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

4. Krajský súd napadnutým uznesením z 15. júna 2021 rozsudok okresného súdu v jeho zamietavej časti zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. Okresný súd napadnutým rozsudkom z 8. decembra 2021 opäť žalobu zamietol. Rozhodnutie odôvodnil tým, že vzťah medzi sťažovateľkou ako advokátkou a žalovanou ako jej klientkou mal spotrebiteľský charakter. Uvedené odôvodnil tým, že v predmetnom zmluvnom vzťahu žalovaná vystupovala ako fyzická osoba a poskytovanie právnych služieb nesúviselo s jej podnikateľskou činnosťou na rozdiel od sťažovateľky – advokátky, ktorá ako poskytovateľka právnej služby vystupovala v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Ďalej okresný súd poukázal na to, že v správnom konaní, v ktorom sťažovateľka žalovanú zastupovala, jej bol priznaný a aj vyplatený nárok na náhradu trov konania 353,29 eur za tri úkony právnej služby, ktoré boli aj v rozpise fakturovaných úkonov. Vo vzťahu k zvyšným piatim úkonom okresný súd v zmysle záverov krajského súdu uviedol, že sťažovateľka si nespĺnila informačnú povinnosť vyplývajúcu z § 18 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), preto jej odmena za ne nepatrí.

6. Krajský súd napadnutým rozsudkom z 28. júla 2022 rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil. Nad rámec krajský súd poukázal na to, že zo žiadneho dokladu založeného v súdnom spise nevyplývalo, aká konkrétna dohoda o výške odmeny bola medzi zmluvnými stranami dojednaná. Zo zmluvy o poskytovaní právnej služby vyplýva, že na základe vzájomnej dohody bude priebežne účtovaná odmena za jednotlivé právne úkony vo veci a ďalšie náklady s tým súvisiace podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Odvolací súd uviedol, že ak by aj sťažovateľka splnila informačnú povinnosť vyplývajúcu zo zákona o advokácii, tak čiastka za päť úkonov právnej služby, režijný paušál a poštovné by zodpovedala 371,80 eurám, čo by bolo plne kryté preukázateľne zaplatenou zálohou.

7. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Najvyšší súd napadnutým uznesením podľa § 447 písm. f) CSP dovolanie odmietol. Dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatoval, že hoci sťažovateľka označila § 421 ods. 1 písm. b) CSP, z ktorého odvodzovala prípustnosť dovolania, žiadnu právnu otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nevymedzila, uviedla iba svoj nesúhlas s právnym posúdením a zopakovala odvolaciu argumentáciu. Nad rámec najvyšší súd uviedol, že rozhodnutie krajského súdu je dostatočne a presvedčivo odôvodnené, odkazujúc na body 14 – 29 rozsudku

krajského súdu, a preto ani námietka o jeho nedostatočnosti či arbitrárnosti by nemohla obstať, aj keby sťažovateľka uplatnila dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti napáda všetky v záhlaví označené rozhodnutia všeobecných súdov, o ktorých tvrdí, že sú nezákonné. Opakuje, že vzťah so žalovanou založený zmluvou o poskytnutí právnych služieb nie je možné hodnotiť ako spotrebiteľský. Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd tento charakter odôvodnil nepresvedčivým spôsobom a ignoroval fakt, že žalovaná je samostatne zárobkovou osobou.

9. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sa sťažovateľka venuje kritike postupu právnej zástupkyne žalovanej, ako aj vec prejednávajúcej sudkyne okresného súdu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Predmetom ústavnej sťažnosti je predovšetkým sťažovateľkin nesúhlas s výsledkom konania. Argumentácia prezentovaná v ústavnej sťažnosti cieľi najmä na napadnutý rozsudok okresného súdu z 8. decembra 2021 a predstavuje sťažovateľkin prostý nesúhlas s posúdením jej vzťahu so žalovanou ako spotrebiteľského.

11. Ústavnú sťažnosť namierenú proti obom rozsudkom okresného súdu je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ako vyplýva z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

13. Proti obom rozsudkom okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu právam sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

14. Ústavná sťažnosť proti zrušujúcemu uzneseniu krajského súdu z 15. júna 2021 je podaná oneskorene a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Toto uznesenie evidentne nadobudlo právoplatnosť už v roku 2021, a preto ústavná sťažnosť je podaná po zákonom stanovenej lehote (§ 124 zákona o ústavnom súde). Navyše, sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nepredniesla žiadnu argumentáciu, ktorou by namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu týmto zrušujúcim uznesením krajského súdu.

15. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti namierenej proti potvrdzujúcemu rozsudku krajského súdu z 28. júla 2022 ústavný súd konštatuje, že aj v tejto časti je potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť ako oneskorene podanú podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. Lehota na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína

plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku len v prípade, že tento bol využitý riadne. Najvyšší súd však odmietol dovolanie sťažovateľky proti tomuto uzneseniu ako procesne neprípustné.

16. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, je potrebné uviesť, že v ústavnej sťažnosti do značnej miery absentuje relevantné odôvodnenie porušenia základného práva vo vzťahu k tomuto uzneseniu.

17. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale ani formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012, III. ÚS 209/2021).

18. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľky. To platí o to viac, ak ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017).

19. Vychádzajúc z citovanej judikatúry, v zmysle ktorej posudzovanie splnenia podmienok dovolacieho konania je (v zásade) vo výlučnej právomoci najvyššieho súdu, a zohľadňujúc chýbajúcu argumentáciu sťažovateľky v tejto časti jej ústavnej sťažnosti, sa úloha ústavného súdu v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo s odkazom na jeho ústavné postavenie zjavne nie je jeho úlohou.

20. Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej procesnoprávnej úpravy, v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (II. ÚS 285/2023, III. ÚS 545/2024).

21. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky najvyšší súd aplikoval platnú a účinnú relevantnú právnu normu (§ 432 CSP) v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a jej aplikáciu odôvodnil zrozumiteľne a dostatočne, teda ústavne akceptovateľným spôsobom.

22. Na základe uvedených východísk a skutkových okolností ústavný súd nedostatky v postupe najvyššieho súdu nezistil. Preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu